

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.01/175.00.1/М/ ОКЗ-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

30 серпня 2023 р.,

протокол № 5

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»
освітньо-професійна програма «Комп'ютеризовані інформаційно-
вимірювальні системи»
факультет комп'ютерно-інтегрованих технологій, мехатроніки і робототехніки
кафедра метрології та інформаційно-вимірювальної техніки

Схвалено на засіданні кафедри
інформаційних систем в управлінні
та обліку

29 серпня 2023 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

Сергій ЛЕГЕНЧУК

Гарант освітньо-наукової програми

Юрій ПОДЧАШИНСЬКИЙ

Розробник: д.е.н., проф., зав. кафедри інформаційних систем в управлінні та
обліку ЛЕГЕНЧУК Сергій

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.01/175.00.1/М/ ОКЗ-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 2

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів:– 3	Галузь знань 17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2	2
Загальна кількість годин – 90.		Семестр	
		3	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 10	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		18 год.	6
		Практичні, семінарські	
		12 год.	4
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
60 год.	80 год.		
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33 % аудиторних занять, 67 % самостійної та індивідуальної роботи, для заочної форми навчання – 11 % аудиторних занять, 89% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.01/175.00.1/М/ ОКЗ-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 3

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення дисципліни є засвоєння основ інтелектуальної власності та патентознавства, особливостей її правового захисту, навчити студентів використовувати набуті знання для розв'язання різних проблем наукових досліджень та науково-технічних розробок і управління діяльністю підприємств.

Завданнями дисципліни є: навчити студентів застосовувати об'єкти права інтелектуальної власності в наукових дослідженнях та науково-технічних розробках установ та підприємств, укладати договори у сфері інтелектуальної власності, знати сутність та види інтелектуальної власності, особливості її застосування підприємствами в сучасних умовах господарювання, порядок оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності та права і обов'язки суб'єктів інтелектуальної власності, що впливають з охоронних документів; розуміти переваги застосування інтелектуальної власності, яка є одним з основних факторів, що забезпечує створення конкурентних переваг та генерування прибутку в сучасних умовах розвитку економіки.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання за спеціальністю 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»:

компетентностей:

К05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

К06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

К23. Здатність дотримуватися правових і етичних норм з питань інтелектуальної власності.

програмних результатів навчання:

ПР14. Розуміти основи патентознавства та мати навички захисту інтелектуальної власності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 “Сутність інтелектуальної власності та система її правової охорони”

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Визначення інтелектуальної власності. Інформаційний пошук та вирішення проблем у сфері інтелектуальної власності. Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності.

Предмет курсу, поняття інтелектуальної власності. Становлення системи правової охорони інтелектуальної власності. Основні інститути права інтелектуальної власності. Особливості застосування інтелектуальної власності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.01/175.00.1/М/ОКЗ-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 4

Інформаційний пошук та вирішення проблем у сфері інтелектуальної власності. Актуальні питання розвитку законодавства у сфері права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право та суміжні права.

Поняття та основні ознаки авторського права. Види об'єктів авторського права. Майнові та особисті немайнові права авторів на твори науки, літератури, мистецтва. Легалізація та охорона суміжних прав (прав виконавців, виробників фонограм та відеограм, організацій мовлення).

Тема 3. Патентне право.

Об'єкти патентного права. Міжнародні акти з питань промислової власності. Автори винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Спадкоємці та правонаступники авторів. Порядок складання і подання заявки на об'єкти права інтелектуальної власності та допоміжних матеріалів до неї. Експертиза заявок на об'єкти права інтелектуальної власності (промислової власності). Нормативні акти, що визначають правила експертизи. Порядок видачі та анулювання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності (промислової власності).

Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Правова охорона знаків для товарів і послуг, найменувань місць географічного походження товарів. Правова охорона фірмових найменувань. Правовий захист наукових відкриттів. Організація захисту конфіденційної інформації. Охорона прав на компонування напівпровідникових виробів. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	п	лаб	інд		с.р.	го	л	п	лаб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 “Сутність інтелектуальної власності та система її правової охорони”												
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Визначення інтелектуальної власності. Інформаційний пошук та вирішення проблем у сфері інтелектуальної власності. Історія розвитку правової охорони об'єктів права	24	6	3			15	23	2	1			20

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.01/175.00.1/М/ ОК3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 5

інтелектуальної власності.											
Тема 2. Авторське право та суміжні права.	22	4	3			15	22,5	1,5	1		20
Тема 3. Патентне право.	22	4	3			15	22,5	1,5	1		20
Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.	22	4	3			15	22	1	1		20
Разом за змістовим модулем 1	90	18	12			60	90	6	4		80
УСЬОГО ГОДИН	90	18	12			60	90	6	4		80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин:	
		денна форма	заочна форма
1	Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності.	3	1
2	Авторське право та суміжні права.	3	1
3	Патентне право.	3	1
4	Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.	3	1
	РАЗОМ	12	4

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Передбачається, що в період вивчення дисципліни магістрант самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 67 % (денна форма) / 89% (заочна форма).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин:	
		денна форма	заочна форма
1	Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності в Україні	15	20
2	Система правової охорони авторського права та суміжних прав в Україні	15	20
3	Патентне право як один із видів промислової власності	15	20
4	Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг та нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності в Україні	15	20
	РАЗОМ	60	80

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.01/175.00.1/М/ ОКЗ-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 6

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання:

МН1 – вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);

МН2 – наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

МН3 – практичні (різні види вправ та завдань, виконання розрахунків, практики);

МН4 – пояснювально-ілюстративний (передбачає надання готової інформації викладачем та її засвоєння студентами);

МН5 – репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;

МН6 – метод проблемного викладу;

МН7 – частково-пошуковий (евристичний);

МН9 – дискусійний метод;

МН10 – метод активного навчання (проведення ділових ігор, ігрового проектування);

МН11 – ситуаційний метод, рішення кейсових завдань.

Навчання в аудиторіях (в режимі онлайн) відбувається в формі лекційних та практичних занять. Для полегшення засвоєння матеріалу використовуються технічні засоби, інформаційні бази даних з промислової власності та авторських і суміжних прав, думки експертів з інтелектуальної власності, засоби пошуку патентної інформації та документації.

№ теми	Назва теми	Технічні засоби
1	Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності	Ноутбук, мультимедійний проектор, телевізор з комплектом слайдів
2	Авторське право та суміжні права	Ноутбук, мультимедійний проектор, телевізор з комплектом слайдів
3	Патентне право	Ноутбук, мультимедійний проектор, телевізор з комплектом слайдів
4	Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	Ноутбук, мультимедійний проектор, телевізор з комплектом слайдів

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю:

МО1 – оцінювання роботи під час аудиторних занять;

МО2 – виконання практичних завдань;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.01/175.00.1/М/ОК3-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/7

МО3 – поточне тестування;

МО4 – виконання аудиторної контрольної роботи;

МО5 – захист індивідуального завдання;

МО6 – залік.

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю та підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль виконання самостійної роботи

Змістові модулі (перелік тем)	Завдання	Кількість годин:		Контрольні заходи	Терміни виконання (тиж-день)
		денна форма	заочна форма		
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Визначення інтелектуальної власності. Інформаційний пошук та вирішення проблем у сфері інтелектуальної власності. Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності. Тема 2. Авторське право та суміжні права. Тема 3. Патентне право. Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.	1. Підготовка до лекційних занять	18	20	Усне опитування під час практичних занять	1-5
	2. Підготовка до усного опитування та практичної роботи	18	20	Усне опитування під час практичних занять, ділові ігри, презентація слайдів	1-5
	3. Домашнє завдання	18	20	Перевірка домашнього завдання, тестування	1-5
	5. Підготовка до МКР	6	20	Проведення МКР	6
Всього на дисципліну		60	80		

Проміжний (модульний) контроль здійснюється шляхом усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Підсумковий (семестровий) контроль здійснюється шляхом тестування здобувачів.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота				Сума
Змістовий модуль №1				
T1	T2	T3	T4	100
25	25	25	25	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.01/175.00.1/М/ ОКЗ-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 8

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	Бали
	Залік	
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року. № 435-IV.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. № 435-IV.
3. Вакалюк В.А. Інтелектуальна власність: Навч. посібник. Ж.: ЖДТУ, 2010. 126 с.
4. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник / За ред. О.А. Підопригори. / Підопригора О.А., Бутнік-Сіверський О.Б., Дроб'язко В.С., Крайнев П.П., Мельник О.М. К.: Ін-Юре, 2004. 672 с.

Додаткова

5. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник / 2-ге вид., стереотип. К.: Знання, 2008. 431 с.
6. Валькова Є.В. Право інтелектуальної власності. Навчально-методичний посібник. Видавничий дім "Гельветика", 2016. 168 с.
7. Вовк О.Б., Пасічник В.В., Шаховська Н.Б., Якушев В.С. Інтелектуальна власність в галузі комп'ютерингу: підручник. Львів: «Новий Світ -2000», 2013. 317 с.
8. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність. Практичний посібник. Видавництво ЦУЛ, 2020. 224 с.
9. Коротюк О.В. Цивільний кодекс України. Книга IV. Право інтелектуальної власності. Науково-практичний коментар. Видавництво ОВК, 2022. 340 с.
10. Кулініч О.О., Романадзе Л.Д., Цибульов П.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Видавничий дім "Гельветика", 2019. 424 с.
11. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник для студентів вищ. навч. закладів. / О.А. Підопригора, О.Б. Бутнік-Сіверський, В.С. Дроб'язко та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.01/175.00.1/М/ ОКЗ-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/9

ін.; За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн “Видавничий дім “Ін Юре”, 2004. 672 с.

Інформаційні ресурси

1. World Intellectual Property Organization (WIPO). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>
2. Державна система правової охорони інтелектуальної власності. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://ukrpatent.org/uk>
3. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». Управління патентно-інформаційних послуг. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://iii.ua/uk>.